

Група кардіології є науковим підрозділом, що займається розробкою стандартів медико-соціальної експертизи та напрямів реабілітації при серцевосудинних захворюваннях.

Лисунець Олена Михайлівна – керівник групи кардіології, канд. мед. наук., вчене звання – старший науковий співробітник, лікар-кардіолог вищої категорії.

Наукові дослідження присвячені розробці принципів медико-соціальної експертизи та реабілітації при таких розповсюджених кардіологічних захворювань як гіпертонічна хвороба та ішемічна хвороба серця, станам після шунтування та стентування коронарних артерій, природжених та набутих вадах серця у дорослих.

Розроблені сучасні стандарти клініко-експертної діагностики і стандарти медико-соціальної експертизи хворих на *ішемічну хворобу серця* залишаються позитивною тенденцією в практиці роботи кардіо МСЕК і суттєво впливають на якість експертизи при даній небезпечній патології. За результатами науково-дослідної роботи видано:

- методичний посібник «Критерії об'єктивізації обмеження життєдіяльності у хворих та інвалідів внаслідок ІХС, які перенесли ендovasкулярні та оперативні втручання на серці»;

- методичні рекомендації «Критерії встановлення груп інвалідності у хворих та інвалідів внаслідок ІХС, які перенесли ендovasкулярні та оперативні втручання на серці»;

- методичні рекомендації «Трудові рекомендації для хворих та інвалідів, які перенесли ендovasкулярні та оперативні втручання на серці» для лікарів ЛПЗ, МСЕК та ЛКК, курсантів, студентів старших курсів вищих медичних навчальних закладів.

За результатами науково-дослідної роботи, що була присвячена питанням *гіпертонічної хвороби* видано:

- методичний посібник для лікарів МСЕК та ЛКК, курсантів, студентів старших курсів вищих медичних навчальних закладів «Реабілітаційні технології при гіпертонічній хворобі: реабілітаційний прогноз, реабілітаційний потенціал, клініко-реабілітаційні групи»;

- методичні рекомендації для лікарів МСЕК та ЛКК, курсантів, студентів старших курсів вищих медичних навчальних закладів «Професійна реабілітація інвалідів внаслідок гіпертонічної хвороби» ;

методичні рекомендації для лікарів МСЕК та ЛКК, курсантів, студентів старших курсів вищих медичних навчальних закладів «Індивідуальні програми реабілітації пацієнтів, яким встановлено інвалідність внаслідок гіпертонічної хвороби». Методичні рекомендації для лікарів МСЕК та ЛКК, курсантів, студентів старших курсів вищих медичних навчальних закладів.

Ханюкова Інна Ярославівна – завідувач відділу МСЕ та реабілітації при внутрішніх, нервових хворобах та психо-соматичних розладах, канд. мед. наук., вчене звання – старший науковий співробітник, лікар-кардіолог вищої категорії

«Методика оцінювання реабілітаційного прогнозу хворих та інвалідів внаслідок гіпертонічної хвороби», «Методика розробки індивідуальних програм реабілітації інвалідів з різним перебігом гіпертонічної хвороби» знайшли місце в реєстрі нововведень.

В теперішній час проводяться дослідження за тематикою, що пов'язані з вивченням причин інвалідності після корекцій *природжених вад серця* (ПВС) у дорослих. Організація повномасштабної кардіохірургічної допомоги не зупинила зростання кількості хворих із цією патологією, які звертаються в заклади МСЕ за соціальною підтримкою. Питома вага ПВС серед причин накопиченої інвалідності населення України продовжує збільшуватися. Широке дослідження стану хворих з вадами серця породило безліч теоретичних і практичних проблем. Були не тільки накопичені нові знання й хірургічний досвід лікування вад серця, але й виявлені інші проблеми, що виникали у по мірі того, як зростала кількість хворих, які одержували кардіохірургічне лікування, тривалість життя яких після операції наблизилася до тривалості життя здорової людини.

Ткаченко Юлія Валеріївна – старший науковий співробітник групи кардіології, канд. мед. наук., лікар-кардіолог вищої категорії.

В результаті виконаної НДР виявлені клітино-молекулярні маркери нейродегенеративних розладів, що асоційовані із системними порушеннями серцево-судинної та імунної систем, зниженням якості життя, розвитком пізнавального дефіциту і потребою в соціальній підтримці. Отримані результати є важливим кроком у використанні превентивних стратегій та розробці ефективних реабілітаційних технологій.

В теперішній час виконується НДР «Розробити сучасні стандарти медико-соціальної експертизи, систему реабілітації хворих та інвалідів внаслідок природжених вад розвитку клапанного апарату серця, пролапсу мітрального клапана». Бази даних США і Європи звідчать про зміну етіології клапанних вад серця. Якщо близько 50 років тому основною причиною клапанної патології був ревматизм, то на сьогоднішній день велику частину складають особи з вадами дегенеративної етіології та природженою поразкою того або іншого клапана. Відмічається також тенденція до збільшення первинної інвалідності при природжених клапанних вадах серця. Ці дані мають важливе значення у формуванні інтересу до дорослих з ПВС як новій вузькій спеціалізації в кардіології, практиці МСЕ, реабілітації.

В результаті виконання НДР, для практичного використання розроблені удосконалені критерії медико-соціальної, військово-лікарської експертизи та реабілітаційні підходи. Удосконалення технології реабілітації інвалідів внаслідок природжених вад розвитку клапанного апарату серця та пролапсу мітрального клапана дозволять оптимізувати підходи до складання медичного та соціального розділів індивідуальної програми реабілітації інвалідів у медико-соціальних експертних комісіях.

За результатами науково-дослідних робіт в останні роки опубліковано:

Монографії:

1. Обмеження життєдіяльності при вроджених вадах серця у дорослих. Монографія для лікарів медико-експертних установ та лікувально-профілактичних закладів, наукових співробітників, студентів старших курсів медичних вузів / А. В. Іпатов, О. М. Лисунець, І. Я. Ханюкова, І. В. Дроздова, Ю. В. Ткаченко // Дніпропетровськ: Пороги, 2012. – 203 с.

2. Інвалідність: первинна, скрита, прогнозована / А. В. Іпатов, І. В. Дроздова, І. Я. Ханюкова, О. М. Мацуга, О. Л. Чуйко // Дніпропетровськ: Пороги, 2012. – 386 с.

Науково-методичні посібники:

Медичні аспекти медико-соціальної експертизи при вроджених вадах серця у дорослих / А. В. Іпатов, О. М. Лисунець, І. Я. Ханюкова, Ю. В. Ткаченко // Під ред. члена-кореспондента АМН України, проф. М. Ф. Зіньковського // Дніпропетровськ: Пороги, 2011. – 93 с.

Медико-соціальна експертиза при клапанних вадах серця: [науково-методичний посібник для лікарів медико-експертних установ та лікувально-профілактичних закладів] / А. В. Іпатов, О. М. Лисунець, І. Я. Ханюкова // Дніпропетровськ, 2014, ТОВ «Новомосковська друкарня» – 59 с.

Патенти:

Пат. на корисну модель 76279 Україна, МПК G01N 33/53 (2006.01). Спосіб визначення ураження головного мозку у хворих після хірургічної корекції вроджених вад серця / Лисунець О. М., Недзвецький В. С., Ханюкова І. Я., Ткаченко Ю. В., Танцура О. В. – заявл. 02.07.12; опубл. 25.12.12, Бюл. № 24.

Пат. на корисну модель 95883 Україна, МПК G01N 33/53 (2006.01). Спосіб діагностики ураження головного мозку у хворих після хірургічної корекції вроджених вад серця / Лисунець О. М., Недзвецький В. С., Ханюкова І. Я., Ткаченко Ю. В., Танцура О. В., Зубко І. М. – заявл. 17.07.14; опубл. 12.01.2015, Бюл. № 1.

Інформаційний лист про нововведення у сфері охорони здоров'я:

Оптимізація реабілітаційних заходів у хворих з вродженими вадами серця у віддаленому післяопераційному періоді / А. В. Іпатов, О. М. Лисунець, В. С. Недзвецький, І. Я. Ханюкова, Ю. В. Ткаченко // Інформаційний лист про нововведення у сфері охорони здоров'я. – Київ, 2015. – 4 с.

Методичні рекомендації:

Роль особистісних факторів в обмеженні життєдіяльності у хворих із вродженими вадами серця після хірургічної корекції. Методичні рекомендації для лікарів медико – експертних установ та лікувально-профілактичних закладів / А. В. Іпатов, І. В. Дроздова, О. М. Лисунець [та ін.] // Дніпропетровськ: Пороги, 2011. – 30 с.

Медико-експертні аспекти при пролапсі мітрального клапана: [методичні рекомендації для лікарів медико-експертних установ та лікувально-профілактичних

закладів] / А. В. Іпатов, О. М. Лисунець, І. Я. Ханюкова, Ю.В. Ткаченко, І. М. Зубко // Дніпропетровськ, 2016. – 20с.

Стандарти медико-соціальної експертизи при природжених клапанних вадах серця/ А. В. Іпатов, О. М. Лисунець, І. Я. Ханюкова, Ю. В. Ткаченко, І. М. Зубко. – Дніпро: Акцент ПП, 2018. – 44 с.

Результати наукової діяльності групи кардіології представлені також в дисертаційних роботах, статтях у фахових виданнях, пленарних та стендових доповідях, матеріалах конференцій, симпозіумів, з'їздів та конгресів різного рівня. Результати проведених наукових досліджень знайшли широке використання у практичній діяльності ЛПЗ та МСЕК.

Здійснюється організаційно-методична робота. Щорічно проводиться аналіз інвалідності внаслідок серцево – судинних захворювань по областях та в Україні в цілому, вивчаються діагностичні помилки МСЕК.